

Archeologienota

De Pinte – Nieuwstraat fase 3

Jordi Bruggeman en Vincent Smet

Bornem
2019

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Auteurs: Jordi Bruggeman en Vincent Smet

All-Archeo bvba
Woestijnstraat 45
2880 BORNEM

Wettelijk depot nummer
D/2019/12.807/121

© All-Archeo bvba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten bureauonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	6
2.3	Onderzoeksopdracht	6
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	6
2.3.2	Beschrijving geplande werken	7
2.3.3	Werkwijze	9
2.4	Assessmentrapport	9
2.4.1	Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied	9
2.4.2	Historische beschrijving van het onderzochte gebied	15
2.4.3	Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader	20
2.4.4	Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese	21
2.4.5	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	22
3	Samenvatting	23
4	Bibliografie	24
4.1	Publicaties	24
4.2	Websites	24
5	Bijlagen	25
5.1	Archeologische periodes	25

1 Inleiding

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een verkavelingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.²

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

De uitvoering van vooronderzoek zonder ingreep in de bodem gaat steeds de uitvoering van vooronderzoek met ingreep in de bodem vooraf. Het doel van een archeologisch vooronderzoek wordt immers met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt.

¹ <https://geo.onroenderfgoed.be>

² <https://geo.onroenderfgoed.be>

2 Verslag resultaten bureauonderzoek

Het doel van de archeologische bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2017E200

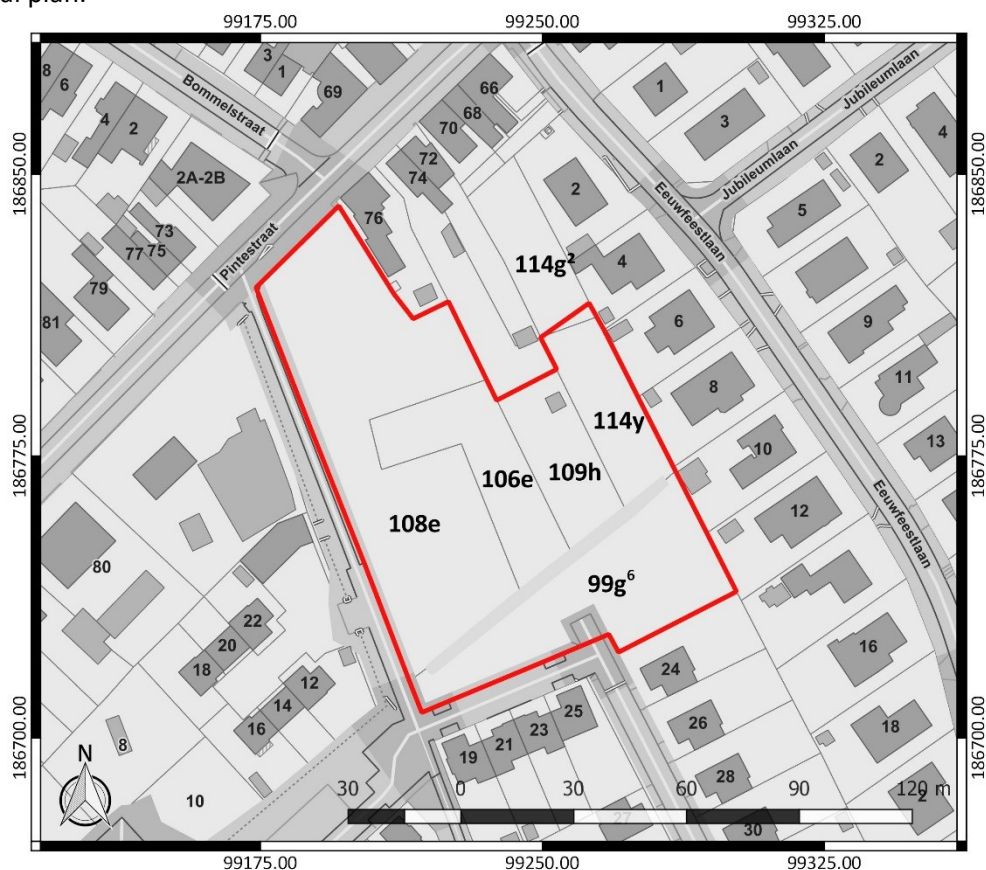
Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Oost-Vlaanderen, De Pinte, De Pinte, Pintestraat, Pintestraat

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 99196, 186842
- 99176, 186821
- 99270, 186723
- 99302, 186739

Kadastraal plan:

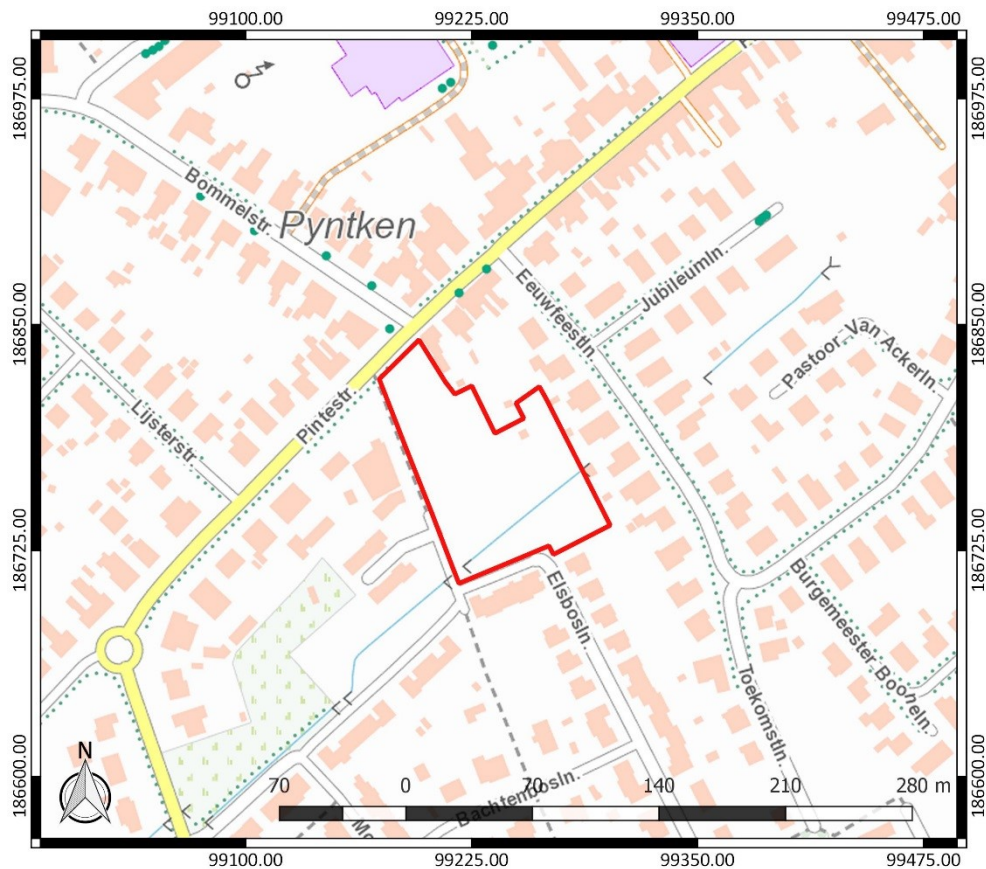

Figuur 1: Kadastraal plan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Kadastrale percelen: De Pinte, Afdeling 1, sectie C, nummers 99g⁶ (partim), 106e, 108e (partim), 109h (partim), 114g² (partim) en 114y

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 8616 m²

Topografische kaart:

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 30/05/2017 – 23/09/2019

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek, steentijd, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd, akkerland, grasland, bos

Verstoorde zones: er zijn geen gekende verstoorde zones.

2.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

2.3 Onderzoeksopdracht

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Naar aanleiding van de geplande werken ter hoogte van het onderzoeksterrein werd een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij staat de vraag centraal wat de impact zal zijn van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief. Op basis daarvan wordt een afweging gemaakt of verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem nodig is.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

Randvoorwaarden: er zijn geen randvoorwaarden van toepassing.

2.3.2 Beschrijving geplande werken

Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden, bestaande uit 16 loten voor eengezinswoningen, één lot voor een meergezinswoning en de aanleg van wegenis. Nutsleidingen worden aangelegd langs de wegenis. De aanleg van woningen, wegenis en parkeerplaatsen betekent vermoedelijk een verstoring van ca. 80 cm diepte. De woningen mogen echter onderkelderde worden. Dit betekent plaatselijk een grotere verstoringdiepte. De exacte funderingsdiepte en -techniek van de geplande infrastructuur ligt in deze fase nog niet vast. De locatie van bijvoorbeeld vorstranden, regenwaterputten en huisaansluitingen, die de verstoringdiepte van de eengezinswoningen overschrijden, liggen in het kader van de verkaveling nog niet vast. Ook zijn er indirecte factoren zoals compactie bij de werfingrepen, die een invloed op het aanwezige bodemarchief zullen hebben.

Figuur 3: Ontwerplan (Matexi)

2.3.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek heeft betrekking op een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom wordt bijzondere aandacht besteed aan de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied.

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen en www.geopunt.be. De geomorfologische kaart en de bodemerosiekaart zijn niet beschikbaar voor het onderzoeksgebied. Het historisch kaartmateriaal is georeferereerd geraadpleegd op www.geopunt.be.

Het belangrijkste beschikbare historisch kaartmateriaal werd geraadpleegd om de gebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Met de Villaretkaart (1746-1748), de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778) en de Atlas der Buurtwegen (1841) worden drie momentopnames bekeken, voorafgaand aan de stafkaarten. De informatie afkomstig uit historisch kaartmateriaal kan een impact hebben op de inschatting van de kwaliteit van het eventueel aanwezige oudere bodemarchief. Beschikbare stafkaarten en luchtfoto's van het onderzoeksterrein werden geraadpleegd op www.geopunt.be en op www.cartesius.be. Ze worden enkel weergegeven in voorliggende studie wanneer ze een relevante bijdrage kunnen leveren aan de onderzoeksvragen met betrekking tot de landschapshistoriek, de gebruiksgeschiedenis van het terrein of de evolutie van de historische bebouwing.

In het kader van de vraagstelling rond het archeologisch potentieel van het terrein werden de Centrale Archeologische Inventaris en de landschapsatlas geraadpleegd. De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen.

2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

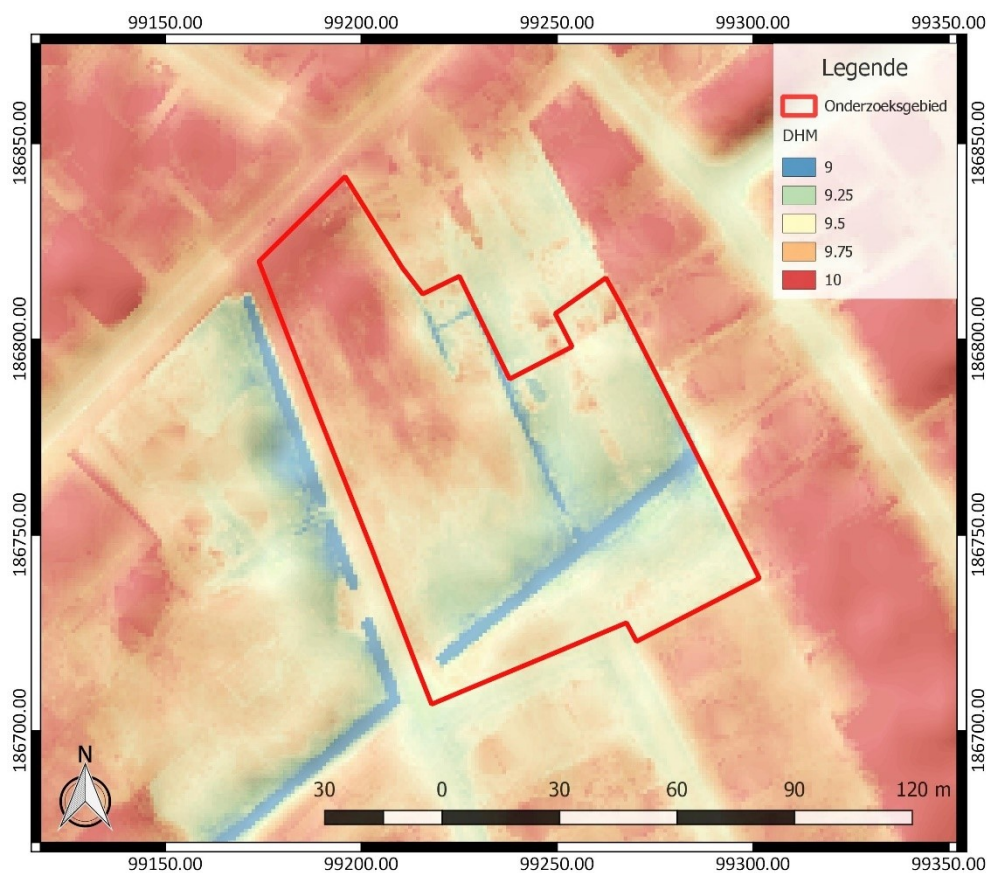
Het onderzoeksgebied bevindt zich in het zuiden van het historische centrum van De Pinte. Het terrein wordt in het noorden begrensd door de Pintestraat. In het oosten ligt de Eeuwfeestlaan en in het zuiden en het westen Moerkensheide. Volgens het gewestplan ligt het onderzoeksgebied in woongebieden en woonuitbreidingsgebieden. Hydrografisch maakt het onderzoeksterrein deel uit van het Leiebekken. De voornaamste waterloop in de omgeving is de Duivebeek, die zich op enige afstand ten zuiden van het onderzoeksgebied bevindt. Ten noorden, op kortere afstand, bevindt zich een naamloze waterloop.

De Pinte is in de Vlaamse zandstreek gelegen, meer bepaald in de zuidelijke uitloper ervan, tussen de Leie- en de Scheldevallei. De streek kent een licht golvend reliëf met zwakke kouterruggen en depressies. Het microlief bestaat uit een afwisseling van zandruggen, kouterruggen, beekvalleitjes en rivierdalen.³ Het onderzoeksgebied ligt duidelijk op het interfluvium tussen de Schelde en de Leie, op een hoogte tussen 8,7 en 10 m TAW.

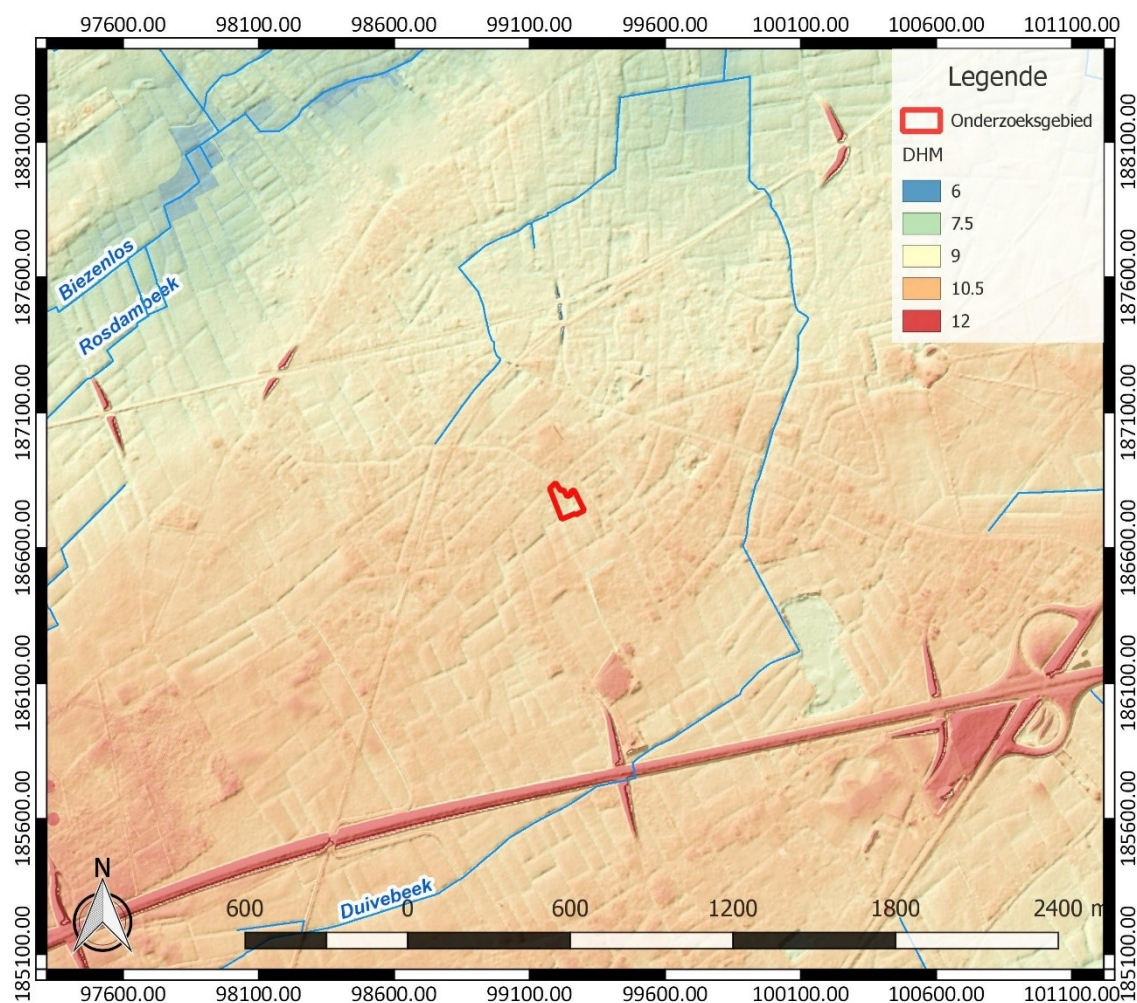
³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Kantons Deinze en Nazareth* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/126624> (geraadpleegd op 31 mei 2017)

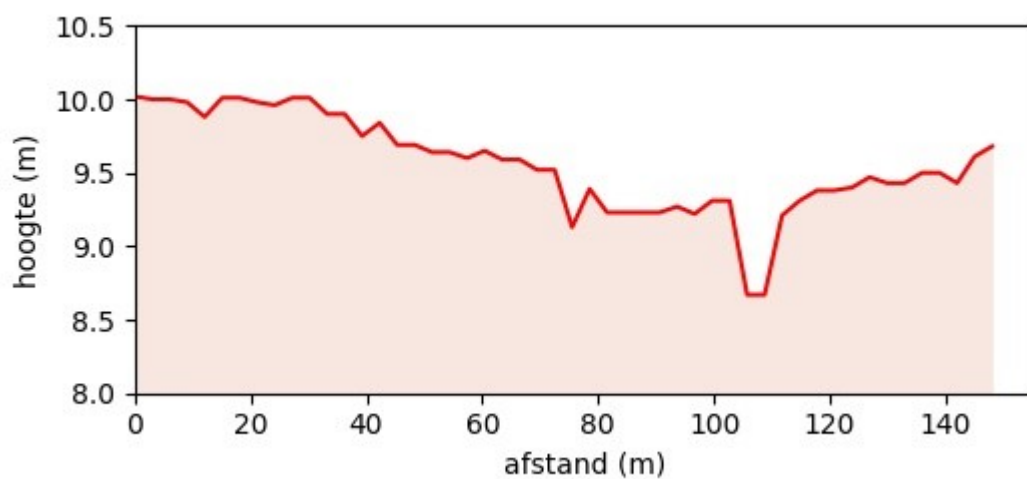
Figuur 4: Luchtfoto van 2018 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

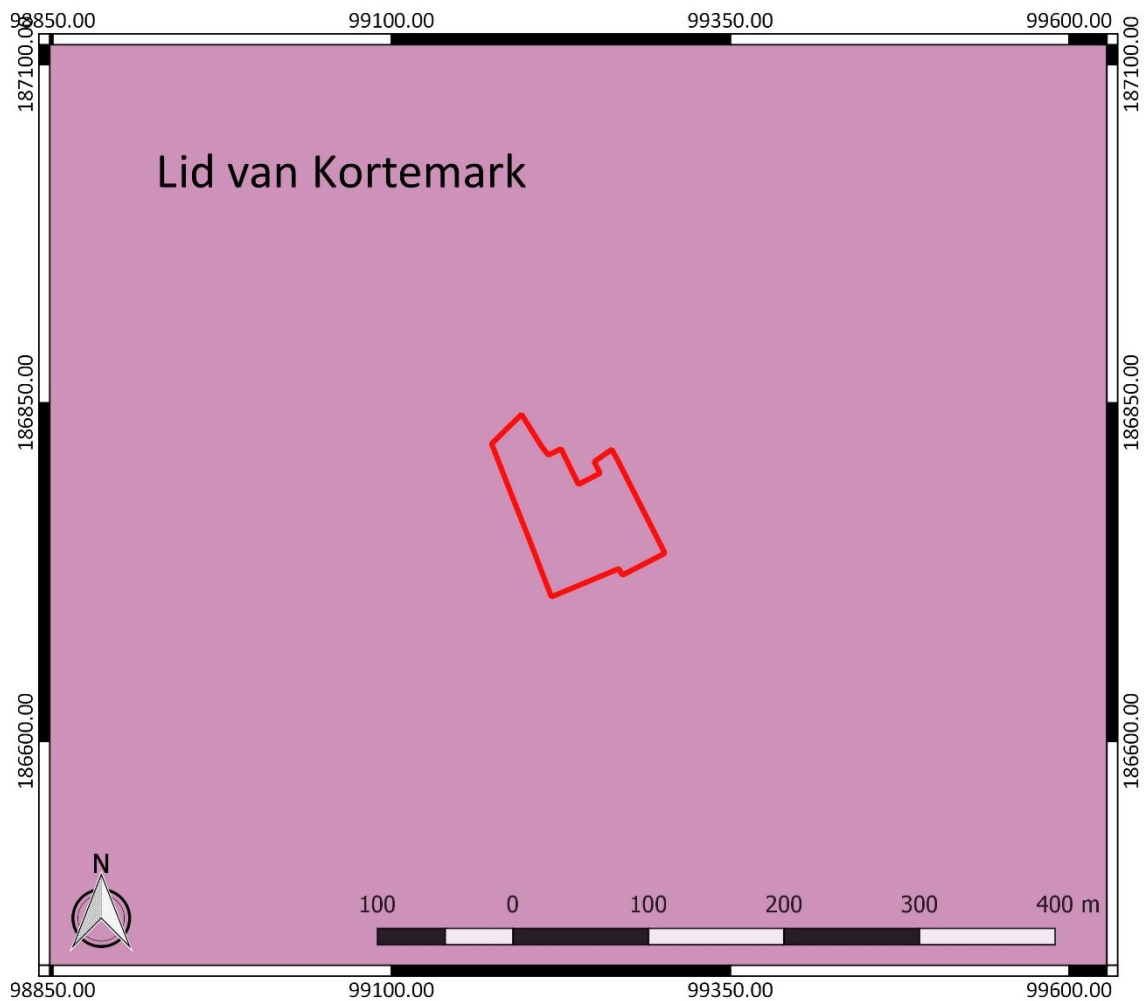
Figuur 5: Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m, met aanduiding van het onderzoeksgebied

Figuur 6: Hydrografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 7: Hoogteverloop van noordwest naar zuidoost (www.geopunt.be/kaart)

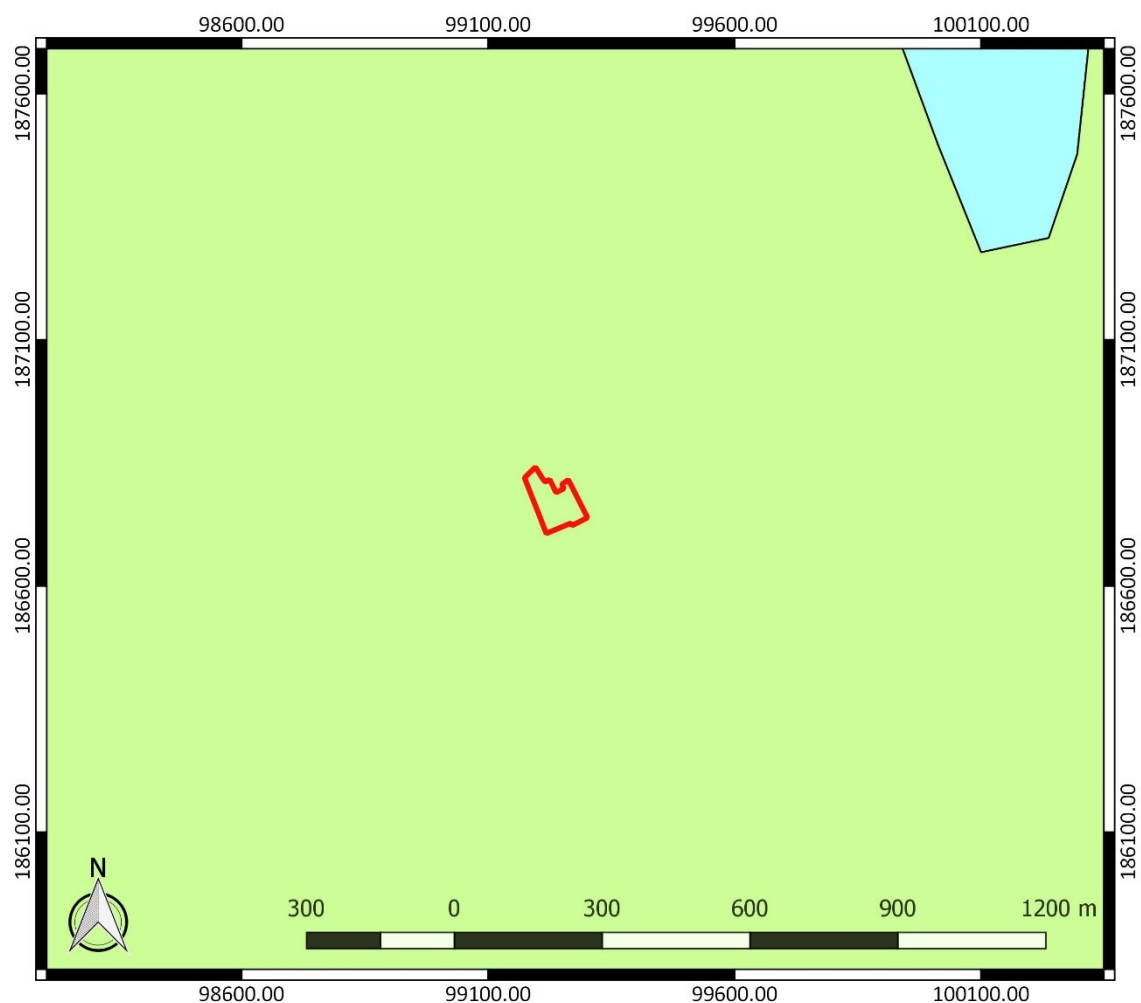
Figuur 8: Tertiaire geologische ondergrond met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

De tertiaire ondergrond (Figuur 8) bestaat uit het Lid van Kortemark en wordt gekenmerkt door grijze tot grijsgroene klei tot silt, met dunne banken van zand en silt.⁴

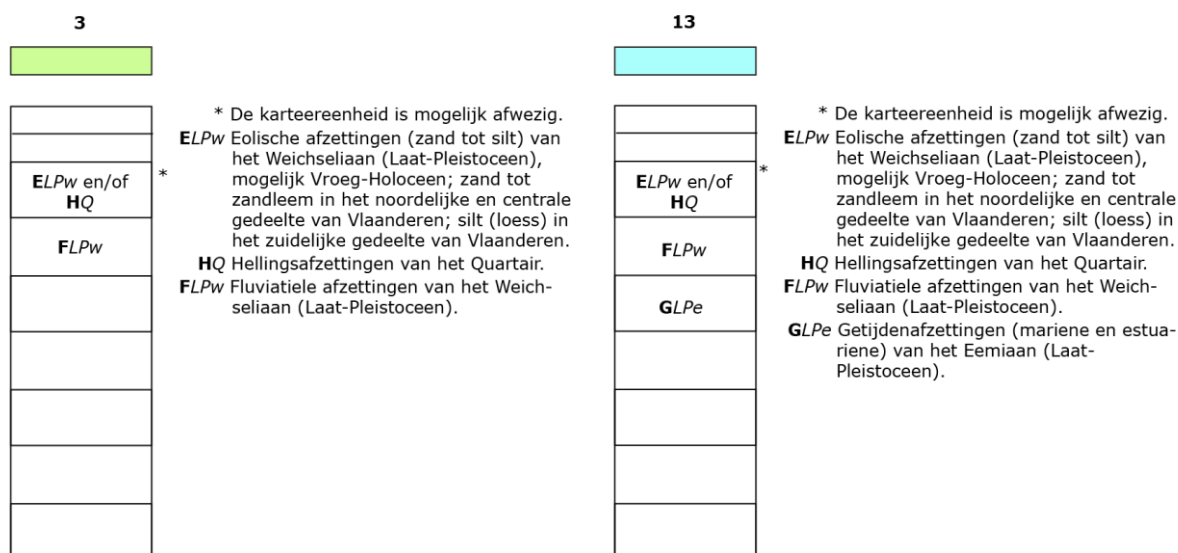
De quartairgeologische kaart (Figuur 9) geeft aan dat het onderzoeksgebied wordt gekenmerkt door eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk het Vroeg-Holoceen, en/of hellingafzettingen van het Quartair. De karteereenheid is echter mogelijk afwezig. Hieronder bevinden zich oudere fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen). Ten noordoosten van het onderzoeksgebied geeft de quartairgeologische kaart de aanwezigheid van oudere getijdenafzettingen van het Eemiaan (Laat-Pleistoceen) aan, onder de eerder besproken fluviatiele afzettingen.⁵

⁴ www.geopunt.be/kaart

⁵ www.geopunt.be/kaart

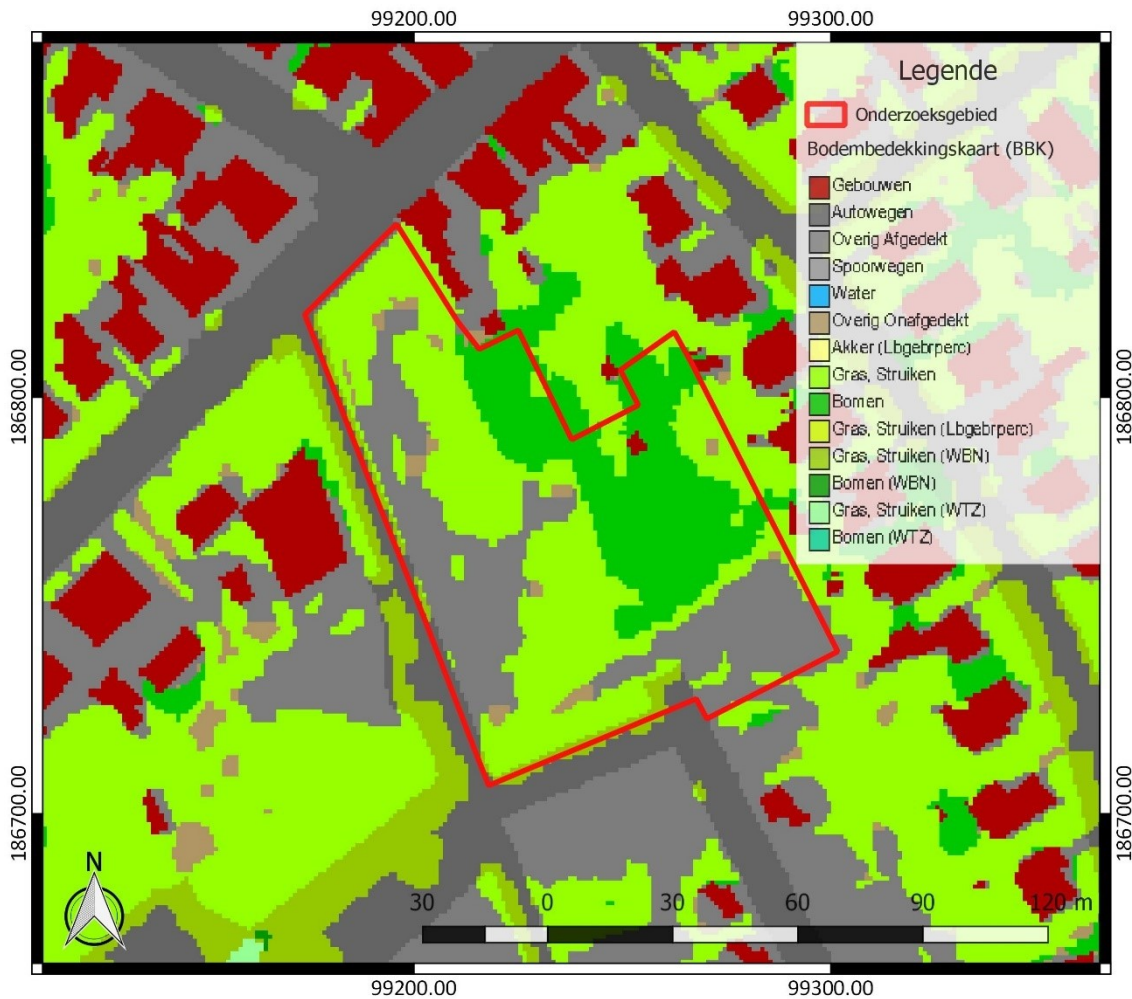
Figuur 9: Quartairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 10: Legende bij de quartairgeologische kaart (www.geopunt.be)

Het onderzoeksgebied wordt volgens de bodemgebruiksk kaart (Figuur 12) vooral gedomineerd door gras, struiken, bomen en verharding. Dit laatste lijkt in tegenspraak met een recente luchtfoto (Figuur 4), die aangeeft dat ook deze zone begroeid is met gras. In het oosten van het terrein geeft de bodemgebruiksk kaart ook nog een gebouwtje weer.

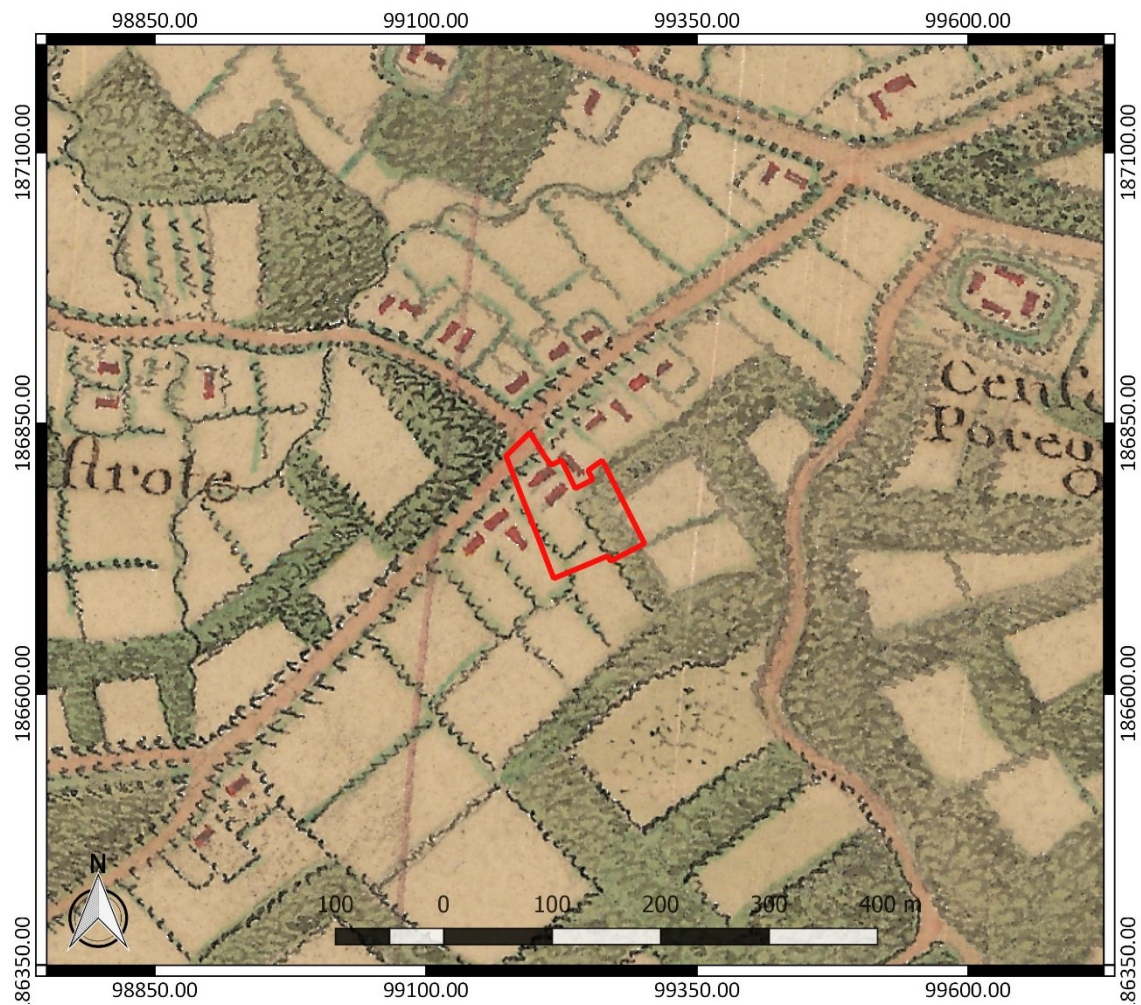

Figuur 12: Bodemgebruikskartaal met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

2.4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied

De Pinte is een relatief jonge gemeente, die pas opgericht werd in 1868. Voorheen was het een gehucht, genaamd “Klein Nazareth”, dat deel uitmaakte van Nazareth. De benaming “Pinte” is afkomstig van een oude herberg in de huidige Pintestraat. Het grondgebied van de Pinte was oorspronkelijk het centrum van het Scheldeveld, een uitgestrekt heidegebied in het bezit van de Gentse Sint-Pietersabdij met sinds de 13de eeuw een ontginningshoeve welke ten oosten van de historische dorpskern en van het onderzoeksgebied.⁶

⁶ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *De Pinte* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121381> (geraadpleegd op 31 mei 2017).

Figuur 13: Villaretkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Op de Villaretkaart, genoemd naar Jean Villaret, ingenieur-geograaf bij het Franse hof en één van de makers (1745-1748, Figuur 13), is te zien dat het onderzoeksgebied zich langs een weg bevindt. Het is de historische voorloper van de huidige Pintestraat. Ook het tracé van de Bommelstraat, die uitgaat op het terrein, is reeds te herkennen. Binnen het onderzoeksgebied zijn in het noorden, grenzend aan de Pintestraat, twee gebouwen op te merken. Het oosten van het terrein wordt aangegeven als bos.

Figuur 14: Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

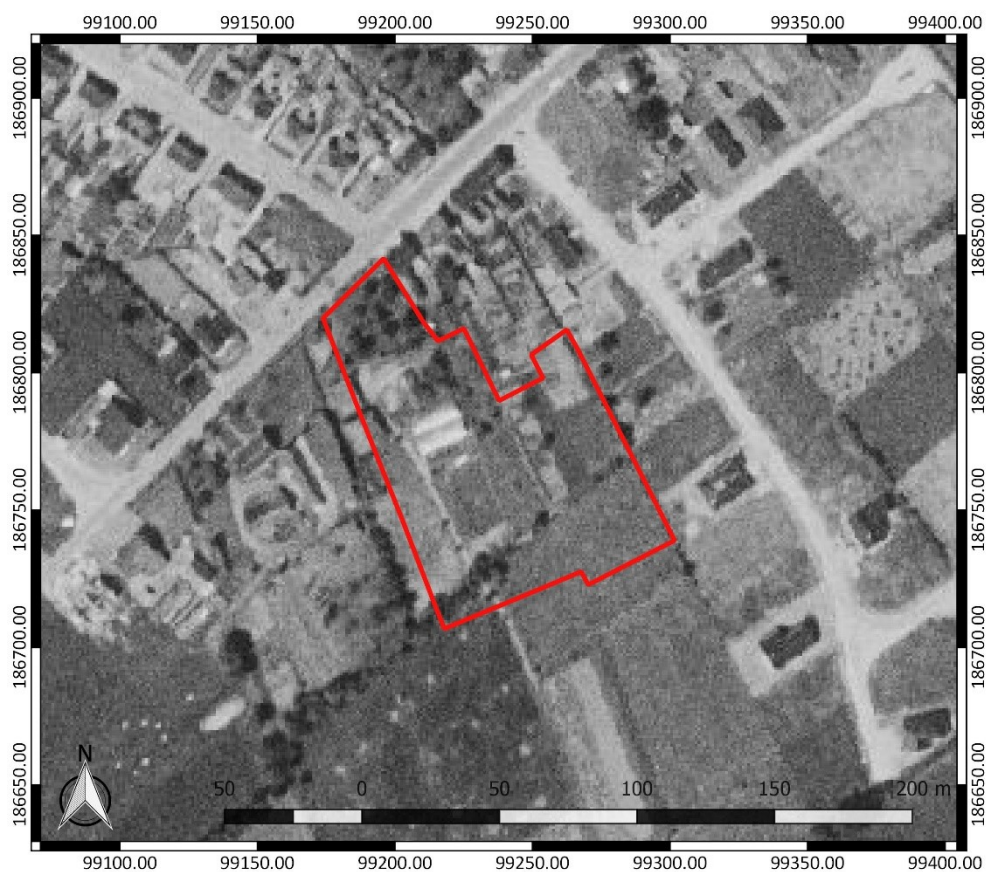
Op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgemaakt op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), is een vergelijkbaar beeld te zien (Figuur 14). De kaart toont opnieuw bebouwing aan de zijde van de Pintestraat. De rest van het terrein wordt aangeduid als bos.

Op de Atlas der Buurtwegen (1841) worden nog steeds (waarschijnlijk dezelfde) gebouwen binnen het onderzoeksgebied aangeduid (Figuur 15).

Figuur 15: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Een luchtfoto uit 1971 (Figuur 16) geeft aan dat er twee gebouwen aanwezig zijn op het terrein. De meest noordelijke van deze gebouwen kon ook al gevonden worden op de eerder besproken historische kaarten. Door het zuiden van het onderzoeksgebied loopt nu een naamloze waterloop. Er is niet langer sprake van bos op het terrein. Op de luchtfoto is te zien dat het terrein grotendeels in gebruik is als tuinzone. Het uiterste zuiden is in gebruik als akkerland of als grasland. Een luchtfoto uit 1979-1990 (Figuur 17) sluit sterk aan bij de luchtfoto uit 1971. Binnen de grenzen van het terrein lijken er geen noemenswaardige veranderingen te hebben plaats gevonden. Op een luchtfoto uit 2000-2003 is de bebouwing verdwenen. Deze luchtfoto is niet afgebeeld, omdat ze zeer sterk lijkt op een recente luchtfoto van het terrein die reeds opgenomen is in dit verslag (Figuur 4).

Figuur 16: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

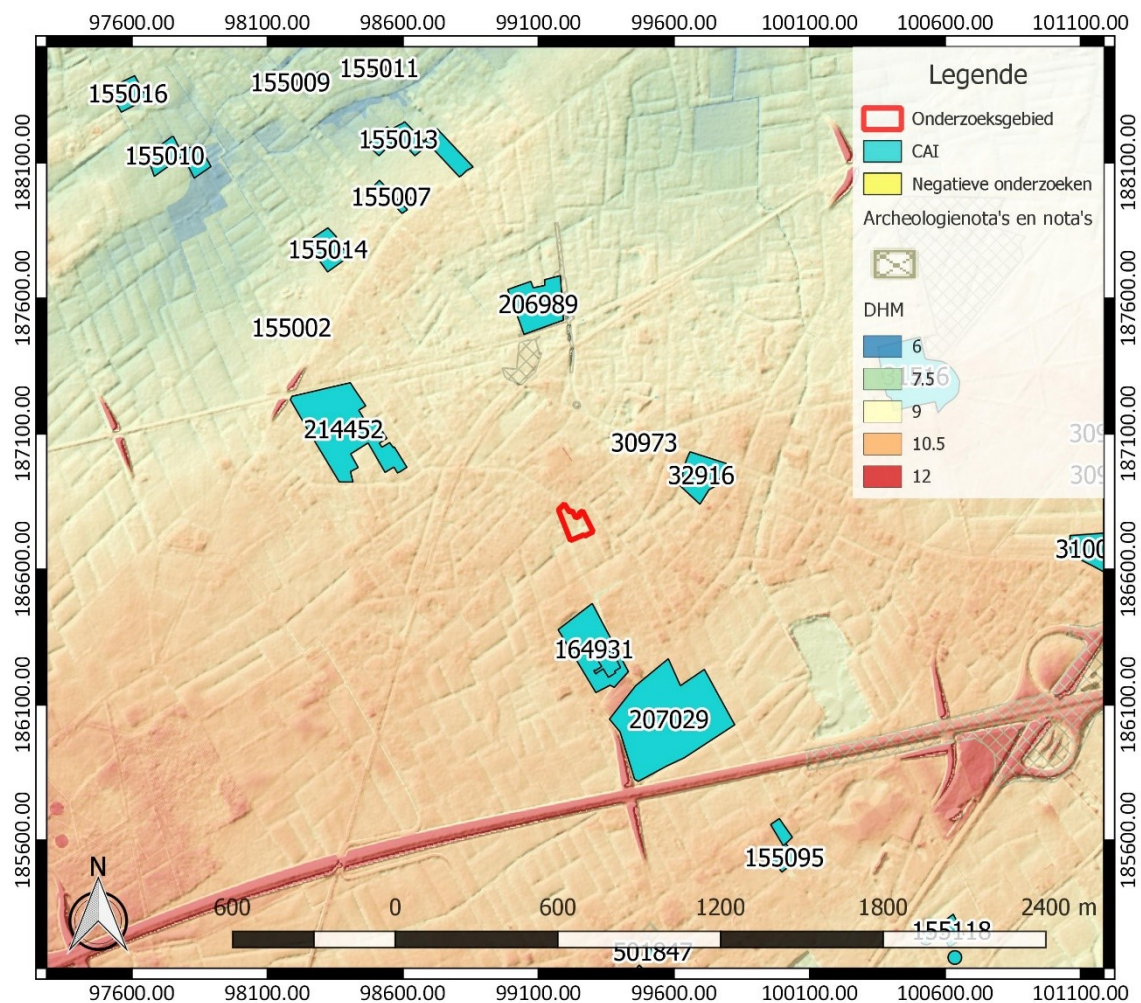

Figuur 17: Luchtfoto uit 1979-1990 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

2.4.3 Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) vermeldt een aantal locaties in de omgeving van het onderzoeksgebied waar archeologische resten gekend zijn (Figuur 18). De in de nabijheid gelegen archeologische waarden en de locaties gesitueerd ter hoogte van een gelijkaardige landschappelijke situatie, worden besproken. Ze zijn het relevantste om het archeologisch potentieel van het terrein in te schatten.

Ten noordoosten van het terrein bevond zich het Hof te Poldere (CAI ID 32916). Dit was een alleenstaande site met walgracht, waarvan de oudste tot nog toe gekende vermelding teruggaat tot 1359.⁷ De oude Pastorij (CAI ID 30973) bevond zich eveneens ten noordoosten van het onderzoeksterrein. De oorspronkelijke pastorie werd in 1794 opgericht en afgebroken in 1860.⁸

Figuur 18: Overzichtskartaal Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerenderfgoed.be/>), weergegeven op het DHM

⁷ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 32916, Hof te Poldere (geraadpleegd op 31 mei 2017)

⁸ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 30973, Oude pastorie (geraadpleegd op 31 mei 2017)

Ten zuiden van het onderzoeksgebied, aan de Nieuwstraat (CAI ID 164931), werden kuilen en greppels uit de nieuwe tijd vastgesteld. Ze zijn te interpreteren als de resten van landindeling en bodemverbetering in functie van landbouwactiviteiten. Er werd geen waardevolle archeologische vindplaats afgebakend.⁹ Nog verder ten zuiden, op de Moerkensheide (CAI ID 207029), bevonden zich eveneens greppels uit de nieuwe tijd en greppels en een afvalkuil uit de nieuwste tijd.¹⁰

Nog verder ten zuiden van het onderzoeksgebied, aan de overzijde van de Duivebeek, zijn twee vondsten uit de steentijd te situeren. Ter hoogte van CAI ID 155098 gaat het om een afslagstuk met gebruikssporen¹¹ en ter hoogte van CAI ID 155095 om een afslagstuk met gebruikssporen en twee fragmenten van onbewerkte silex uit de steentijd ontdekt worden.¹²

Ten noordoosten is verder nog het Kasteel Scheldevelde (CAI ID 31516) te vermelden, dat ook reeds aan bod kwam in hoofdstuk 2.4.2. De oudste vermelding van de hoeve gaat terug tot een abdijhoeve uit de vroege middeleeuwen, die toebehoorde aan de Sint-Pietersabdij te Gent. Tegen de 13de eeuw was het uitgegroeid tot een centraal gelegen landhuis met systematische ontginning errond. Het oude landhuis zou uiteindelijk in 1846 gesloopt worden en vervangen worden door het huidige kasteel dat in de 19de eeuw als een bejaardentehuis zou fungeren.¹³

De besproken gekende archeologische waarden in de omgeving bevinden zich op een gelijkaardige landschappelijke locatie als het onderzoeksgebied. Zo bieden ze inzicht in het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied. De overige vondstlocaties die te zien zijn op de kaart bevinden zich al op vrij grote afstand van het onderzoeksgebied en/of kennen een verschillende landschappelijke ligging. Bespreking van deze vondstlocaties draagt niet verder bij tot een inschatting van het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied. Ook archeologienota's en nota's in de omgeving dragen niet verder bij tot een inschatting van het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied.

2.4.4 Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese

Na uitvoering van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen die vooropgesteld werden, beantwoord worden.

Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?

De gekende archeologische waarden in de omgeving tonen vooral de aanwezigheid van archeologische vondsten uit de steentijd en uit de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd. De ligging van het terrein op het interfluvium tussen de Schelde en de Leie is een gunstige landschappelijke locatie. De vrij grote afstand tot waterlopen en de gebruiksevolutie van het terrein (zie verder) maken echter dat het potentieel op een goed bewaarde steentijd artefactensite op het terrein laag ingeschat wordt. De ligging ter hoogte van het historische centrum van De Pinte en de aanwezigheid van historische bebouwing in het noorden van het terrein, tonen het archeologisch potentieel van het terrein aan voor bewoningssporen vanaf de late middeleeuwen. Vondsten uit andere periodes zijn niet gekend in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied. De gunstige landschappelijke ligging van het terrein maakt echter dat de aanwezigheid van sporen uit oudere periodes dan de late middeleeuwen niet uit te sluiten is.

⁹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 164931, Nieuwstraat (geraadpleegd op 31 mei 2017); Reyns/Van der Kelen 2013, 27

¹⁰ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 207029, Moerkensheide (geraadpleegd op 31 mei 2017)

¹¹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 155098, Heerweg (E12) (geraadpleegd op 31 mei 2017)

¹² Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 155095, Begoniastraat (E3) (geraadpleegd op 31 mei 2017)

¹³ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 31516, Kasteel Scheldevelde (geraadpleegd op 31 mei 2017)

Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?

Historische kaarten en luchtfoto's geven aan dat het terrein minstens vanaf de 18de eeuw bebouwd was. Deze bebouwing is te situeren in het noorden van het onderzoeksgebied, ter hoogte van de Pintestraat. De rest van het terrein wordt op de oudste historische kaarten als bos aangeduid. Vanaf de 20ste eeuw kunnen we met zekerheid zeggen dat het bos verdwenen is. Eén van de historische gebouwen in het noorden is nog te zien. Centraal op het terrein verschijnt in de 20ste eeuw ook nog een nieuw gebouw. Het grootste deel van het onderzoeksgebied wordt vanaf dan ingenomen door tuinen. Het uiterste zuiden is in gebruik als akkerland of als grasland. Ten laatste in 2000-2003 is de vermelde bebouwing op het terrein gesloopt. Het is onduidelijk in hoeverre de verschillende bouwactiviteiten en de wijzigingen in het gebruik van het terrein een negatieve impact gehad hebben op het bodemarchief. Beperkte verstoringen kunnen verwacht worden op het terrein.

Wat is de impact van de geplande werken?

Binnen het volledige onderzoeksgebied worden werken gepland. De voornaamste werken omvatten de bouw van woningen en de aanleg van wegenis. Van verschillende bodemingrepen ligt de precieze verstoringsdiepte niet vast. Ook dient in acht genomen te worden dat de geplande werken compactie van de bodem zullen veroorzaken buiten de zones waar de eigenlijke werken voorzien worden. Dit doet besluiten dat binnen het volledige onderzoeksgebied het bodemarchief bedreigd is.

2.4.5 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Het bureauonderzoek toont aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Omwille daarvan is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig. Er is met name een hoge verwachting met betrekking tot de historische bebouwing die te zien is op kaarten. Ten laatste in de 18de eeuw raakte het noorden van het terrein bebouwd. Het is echter niet ondenkbaar dat de bebouwing al verder terug gaat. Het onderzoeksgebied is namelijk te situeren ter hoogte van de historische kern van De Pinte. De ligging van het terrein op het interfluvium tussen de Schelde en de Leie maakt dat ook de aanwezigheid van oudere sporen niet uit te sluiten is. Met betrekking tot de aanwezigheid van een goed bewaarde steentijd artefactensite wordt het potentieel voor het onderzoeksgebied eerder laag ingeschat, maar verder onderzoek naar de bodemopbouw is nodig om de aanwezigheid van een goed bewaarde steentijd artefactensite met zekerheid uit te kunnen sluiten. Het onderzoeksgebied kent dus archeologisch potentieel en de geplande werken betekenen een bedreiging van het bodemarchief binnen het volledige onderzoeksgebied. Daarom is bijkomend vooronderzoek nodig.

Voor het verdere vooronderzoek wegen we verschillende onderzoeksmethodes af. Geofysisch onderzoek is niet aangewezen omdat dit geen gegevens over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Het potentieel op kennisvermeerdering is voor deze onderzoekstechniek te beperkt. Veldkartering is niet mogelijk binnen het onderzoeksgebied, omdat het volledige terrein in gebruik is als grasland. Landschappelijk bodemonderzoek is wel relevant om de bewaringstoestand van de bodem en het potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites beter in te kunnen schatten. Afhankelijk van de bewaringstoestand van de bodem en het potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites is mogelijk bijkomend onderzoek naar steentijd artefactensites nodig. Tot slot dient ook een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden om na te gaan of binnen het onderzoeksgebied relevante archeologische sporen aanwezig zijn. Deze onderzoekstechniek biedt daarvoor voldoende ruimtelijk inzicht en is geschikt omdat een site zonder complexe verticale stratigrafie verwacht wordt.

3 Samenvatting

Het bureauonderzoek toont aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Omwille daarvan is bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig. Er is met name een hoge verwachting met betrekking tot de historische bebouwing die te zien is op kaarten. Ten laatste in de 18de eeuw raakte het noorden van het terrein bebouwd. Het is echter niet ondenkbaar dat de bebouwing al verder terug gaat. Het onderzoeksgebied is namelijk te situeren ter hoogte van de historische kern van De Pinte. De ligging van het terrein op het interfluvium tussen de Schelde en de Leie maakt dat ook de aanwezigheid van oudere sporen niet uit te sluiten is. Met betrekking tot de aanwezigheid van een goed bewaarde steentijd artefactensite wordt het potentieel voor het onderzoeksgebied eerder laag ingeschat, maar verder onderzoek naar de bodemopbouw is nodig om de aanwezigheid van een goed bewaarde steentijd artefactensite met zekerheid uit te kunnen sluiten. Het onderzoeksgebied kent dus archeologisch potentieel en de geplande werken betekenen een bedreiging van het bodemarchief binnen het volledige onderzoeksgebied. Daarom is bijkomend vooronderzoek nodig.

4 Bibliografie

4.1 Publicaties

Reyns, N./A. Van der Kelen, 2013: Archeologisch vooronderzoek De Pinte – Nieuwstraat (fase 2), (*Rapporten All-Archeo bvba* 189), Bornem.

4.2 Websites

Cartesius (2017)
<https://www.cartesius.be>

Centrale Archeologische Inventaris (2017)
<https://cai.onroenderfgoed.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2017)
<http://dov.vlaanderen.be>

Geoportaal Onroerend Erfgoed (2017)
<https://geo.onroenderfgoed.be/>

Geopunt Vlaanderen (2017)
<http://www.geopunt.be/>

Inventaris Onroerend Erfgoed (2017)
<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2017)
<https://www.onderzoeksbalans.be>

5 Bijlagen

5.1 Archeologische periodes

